

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la armăturile
BUREAUL DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenfeld & Emerik Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bornat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-ii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Cu economiar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 28.

Brașov, Miercuri 6 (19) Februarie.

1902.

Turburările din Triest.

Turburările, ce au izbucnit în Triest în zilele de Vineri și Sâmbătă, de-odată cu greva fochiștilor dela corăbii, au avut nisele consecințe fatale și până acuma fără părechii în Austria.

Nu numai că a curs mult sânge, în cea mai mare parte nevinovat, după-ce, cum se întâmplă de regulă la asemenea ocaziuni, a urmat o ciocnire sângeroasă între lucrătorii greviști și puterea armată, — der tótă populațiunea orașului a fost adusă într-o iritațiune și o fierbere înfricoșată și, ceea-ce rar se întâmplă, ea s'a dat cu simpatiile ei pe partea greviștilor, deși aceștia au pricinuit tótă calamitatea, de care a fost bătut Triestul, care dintr'un oraș cu pulsațiunea tare a comer- ciului său, a devenit în zilele aceste un oraș de jale, în care tóte stag- nane, unde aprópe de pe tóte clădi- rile private fálfăiau stéguri negri de doliu, și care cu prăvăliile, cafene- lele și birturile sale închise și cu ne- numărătele geamuri dela case sparte și candelabre de stradă sfărimate, oferea un aspect trist și pustiu.

Care a fost cauza turburărilor, ce au provocat vėrsarea de sânge și doliul populațiunii din Triest și au adus cu sine și pacostea proclamării statariului peste oraș și teritoriul său?

Încă nu se știe cu siguranță cum de a putut lua agitațiunea în- tre lucrătorii dimensiuni așa de mari și decă, cum s'a bănuie dintru in- ceput, sunt amestecate aici și ten- dințe și uneltiri „irredentiste“, ori chiar anarchiste.

Una însă se constată din tóte părțile, că adevărata și generală indigna- rea în contra procederii autorităților, cari au mobilizat gendarmeria și ar- mata pré târziu, din care cauză tur- burătorii au fost încurajați în resis- tența lor, ceea-ce a cauzat apoi bă-

taia cu pietri și cu glónțe, al că- reia rezultat a fost gróznica vėrsare de sânge.

S'a mai constatat, că, deși greva a fost declarată mai întâi numai de fochiștii dela corăbii și vapóre, ea s'a transformat cu iuțela fulge- rului într'o grevă generală a lucră- torilor de tótă categoria, un cas până acum unic în monarchia noastră.

Se crede, că caracterul mișcării nu e național, séu irredentist, ci pur socialist. Cu atât mai bătătoare la ochi rămâne atunci atitudinea po- populațiunii, care prin graiul consiliu- lui comunal s'a dat pe partea gre- viștilor turburătorii, condamnând au- toritățile civile și militare pentru purtarea lor fără tact și brutală și venind în ajutor familiilor celor morți și răniți.

Mai mult însă. Popolațiunea în urma reclamațiunilor energice ale greviștilor a arborat pe casele ora- șului stéguri de doliu. Și pe când, în urma renitenței rėsvrătiților, gu- vernul s'a vėdut silit a introduce chiar statariul, fochiștii au dobėndit dela societatea de vapóre „Lloyd“ tóte concesionile, ce le-au fost cerut.

In dieta ungară s'a continuat erī, în 17 Februarie, desbaterea budgetului. A vorbit *Bujanovici* Gyula din partidul libe- ral, aducėnd elogii lui Szell. *Rakovszky* din partidul poporal arată, că budgetul nu este făcut pe basă reală. Sute de mii de ómeni umblă a cerși, ér un ministru, care știe că a cădut, își așteptă pensia. Vorbesce despre călătoria moștenitorului la Peters- burg și reproșeză lui Szell, că n'a respins motivarea periculoasă a lui Komjathy. Se naște o polemică între *Rakovsky* și *Ivanka*. Szell se apără față cu învinuirile lui *Rakovszky*.

Diarul „Börsen-Courier“ și Sașii. Zilele acestea diarul „Börsen-Courier“ din Berlin publică un articol trimis de un Sas

din Transilvania relativ la discursul lui Lindner și Veselovsky. Nu avem textul acestui articol înaintea noastră, publicăm însă după reproducerea diarului „Kronst. Ztg.“ o parte din comentarul făcut de diarul berlines, relativ la o înțelegere în- tre Sași și cele-lalte naționalități, care co- mentar organul sășesc din Brașov îl ca- racterizează de forțe nimerit. Ță ce ȳice „Börsen-Courier“:

„Este de remarcat și aceea, că Sașii au repudiat și de astă-dată vocile ademe- nitóre ale organelor romănesci ardelen, cari au luat discursul lui Lindner drept motiv, pentru a vorbi din nou despre o înfrățire a naționalităților nemaghiare din Ungaria. Una din foile cele mai de frunte ale lor, „Sieb. D. Tagbl.“ enunță în mod hotărīt, că o asemenea unire ar fi din principiu imposibilă, deóre-ce singurul punct în care se unesc. defensiva contra șovinismului, este de natură negativă, ér o altă comunitate de interese între națio- nalități nu există, deși prin acesta nu se esclude, ca deputații sași să procedeze în anumite casuri în comun acord cu repre- zentanții Slovacilor și Sėrbilor“.

Un cerc electoral „sub curatelă“.

Una din foile ungurescē din Budapesta aduce șcirea, că învingerea baronului mi- nor *Daniel Tibor* la alegerea din zilele trecute în *Deșiu*, dá de gândit elemente- lor serioșe din comitat și oraș. Au ajuns la suprafață elemente a căror supremație e primejdiosă pentru comitat. Cu ocazia ale- gerei a învins, ȳice „Alkotmány“, un par- tid, ce se numește „burghez“ cu tot felul de mijlóce nelegale. S'a aplicat terorismul cel mai mare contra urgisitului partid al „domnilor“. În lupta acesta baronul *Daniel Tibor* a fost folosit numai ca mijloc pen- tru a acoperi aspirațiunii, de cari el însuși s'ar speria, decă le ar cunoșce. În cerc graséză o mare desolație și demoralizare politică și cei cari pórtă la inimă intere- sul obștesc, se gândesc să cėră suspenda- rea dreptului electoral în acest cerc. S'a și pornit o mișcare în direcția acesta. Fai- mele acestea se desmint din parte ofi- ciosă, nu se desminte însă, că deputatul

ales br. *Daniel Tibor* e încă minor, și nu- mai în 5 Martie va deveni majoren. Atunci, se ȳice, are să fie din nou ales.

Francisc Kosuth — avertiséză.

Intr'un articol nesărat ce-l publică Fran- cisc *Kossuth* în „Egyetértés“ dela 16 Fe- bruarie, vorbind despre Austria și Maghiari scrie între altele:

„Nu vede domnitorul, că nu póte fi element susținător de stat acela cum este cel, care dominéză de un timp încóce si- tuația statului austriac? Nu vede, că Un- garia forméză statul, în care ideia de stat maghiar are putere atractivă atât de mare, încât și deputații aleși de ultraștii națio- nalităților vor deveni mai mult séu mai puțin patriotici în atmosfera parlamentu- lui maghiar; căci ideia patriei maghiare e atât de sublimă în camera ungurescā, în- cât și pe ei fi cuprinde pietatea și se în- chină și ei dinaintea sanctuarului acestui ideal mărėț? Nu vede domnitorul, că Un- garia forméză cel mai puternic sprijin al său?... Mulți presupun, că ce se va alege din Austria, nimeni însă nu știe cu sigu- ranță; atăta însă recunosc tóte mințile gânditóre, că nu mai póte rămáne situația de acum. Se asemea domnitorul Austria și Ungaria și se judece cu înțelepciunea esperiențelor lui. A fost mai depărtat Habsburgul elvețian și Lorena francesă de Viena, decăt Viena de Budapesta“.

Pe lângă grandomanie, d-l *Kossuth* mai are și visiuni bolnăvicioșe.

Din camera română.

În ședința de Joi, 31 Ianuarie st. v., s'a început în camera română *discuțiunea generală asupra budgetului*.

După-ce deputatul *I. S. Stănculescu* a dat cetire în locul d-lui raportor *E. Costinescu* raportului general asupra bud- getului, președintele camerei *Ferechide* a dat cuvėntul deputatului

M. G. Orleanu: Programul financiar al d-lui *Dim. Sturdza* de a-se face 20 mi- lióne economii în budget, a fost aplicat, și totuși serviciurile publice nu s'au desor- ganizat cătuși de puțin, ba e probabil chiar un excedent însemnat. Cu excedente

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Romanul unui copil bolnav.

De *Catulle Mendès*

Contele *Agrippa de Borg*, care prin descendența sa ilustră, prin bogățiile sale imense și importanța sa politică — el era unul din membrii cei mai însemnați ai par- lamentului din Christiania — își atrăsese deja de mult atențiunea lumii și a curții din Stockholm asupra sa, pe la sfirșitul anului 1853 fu numit ambasador și avea onórea de-a reprezenta la Berlin pe regele *Carol XV*.

În Berlin era eroul sėrbătorit al lu- mei diplomatice, ér la curte persona gra- tissima. Fiind astfel ochii tuturor îndrep- tați asupra lui, nu se putea să nu se in- tereseze lumea și de afacerile lui private. În curėnd deveni în Berlin secret public, că contele de *Borg* a legat relațiuni cu flica unui ofițer prusian, cari relațiuni com- promiseau din cale afară de tınėra damă.

El cădă din curte în disgracție și re- gele lui îi trimise, împreună cu o aspră

dojană sfatul, — care sėmăna strașnic cu o poruncă — să-și coregeze greșela și să ia fata în căsătorie. În același timp fu rechemat.

Contele ascultă, contra voinței sale, el își vėdă cariera sdrobotită, speranțele în- șelate — el avuse de gând să între în alianță cu una din primele familii, ér fe- meia sa era dintr'o familie de nobilime inferióră, — așa că în loc să ia singur vina asupra-și, considera pe soția sa de principala vinovată și prinse pe ea o ură neimpăcată.

Contele nu-și aducea femeia la curtea din Stockholm, ci o lăsă într'un castel solitar în Norvegia, unde ducea o vieță tristă de exilată.

Acolo dădă nascere unui copil, care era cșhilod și pe care îl boteză pe numele *Kurt*.

Contele venia la castel numai odată pe an, tótmna, pe vremea vėnătórei.

Atunci se umplea vechiul castel de óspeți și de șgomot, gonacii cãntau prin curți, cãii nechezau în grajduri, ér în săli se dădeau óspețe lărmutóre, la cari însă conțesa niciodată nu se arăta. Soțul ei

o visita numai în ziua sosirei și în ziua plecării. Două visite scurte, de forma- litate.

Când vėdă pentru prima-óră copilul, atât de slab, cu pieptul îngust, cu picio- rele rachitice, așa că numai cu ajutorul mânilor se putea tiri pe pământ, întrebă: „Ce fel de monstru e acesta?“

„Este fiul nostru“, rėspunse mama ofensată.

„Di mai bine al *D-Tale, Dómnă*“, re- plică contele și se îndepărtă.

Contesa, care dela nascerea copilului era bolnăvicioasă și a cărei sănėtate, în urma mahnirei, suferia și mai mult, nu putea suporta clima aspră a Norvegiei și deveni din ce în ce mai bolnavă.

Nu peste mult starea ei se înrėutăți așa de tare, încât nu mai putea părăsi odaia. Ea ședea pe jumėtate culcată în- tr'un fotoliu și privia ciasuri întregi pe fe- rėstră la regiunea melancolică, cu pădu- rea sombră în fund și cu cerul noros de- asupra ei. Copilașul, care era atunci de cincī ani, se tıra pe jos prin odaie și se juca. Adesea, când zilele se întindeau în- tr'o melancolie fără sfirșit, vecinic cuta-

bloul sombru al peisagelor în față, fără nici o variație, fără nici o emoție, sėr- mana femeie vėrsa lacrimi amare. Copi- lul, a căruia inteligență se desvolta cu o repeđiciune estra-ordinară, căuta să con- soleze pe mamă-sa și părea, că a ghicit motivele supărării și ale lacrimilor ei. Dér contesa nu îndrășnea a ține copilul și mai departe la sine, căci se teme, că ar avé o influență rea asupra ființei bolnăvicioșe, să fie vecinic închis într'o odaie, care sėmăna mai mult unei camere mortuare, cu mirosul de medicamente și cea at- mosferă neplăcută, ce obicínuesc a rėș- pândi în jurul lor tuberculoșii, cari se apropie de sfirșitul lor. Când o rađă pa- lidă a sórelui de nord atingea ferėstra, mama arăta copilului sórele și pădurea și ȳicea: „Du-te și te jócă, copilul meu“. Ér copilul mergea și nici un servitor nu-l în- soția. Aversiunea, ce o manifesta stăpă- nul față cu fiul său, se transmise asupra servitorilor și nici unul nu-și dădea silința a-și ascunde scărba față cu nenorocitul copil schilod. Astfel se tıra singur prin pădure și tufșuri. Adesea-ori se întempla, că se rostogolea câte într'o prăpastie și-l

„ALBINA“, institut de credit și economii în Sibiu.

Nr. 4595—1902.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „ALBINA“, se invită prin acesta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu Sâmbătă în 22 Martie st. n. 1902, la 10 ore a. m. în casa institutului (strada Baier Nr. 1) cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1901 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefaceri.
4. Fixarea prețului marcelor de prezentă pentru anul curent.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe câte 6 ani.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până *Mercuri în 19 Martie a. c. st. n. 3 ore p. m.* la casa centralei noastre din Sibiu, sau a Filialei din Brașov

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „*Bihoreana*“ în Oradea-mare; „*Bocșana*“ în Bogșă-montană; „*Furnica*“ în Făgăraș; „*Lipovana*“ în Lipova; „*Lugoșina*“ în Lugoș; „*Oraviciana*“ în Oravița; „*Patria*“ în Blaj; „*Silvania*“ în Șimleu; „*Timișana*“ în Timișoara și „*Victoria*“ în Arad, în acest caz înse cel mult până Sâmbătă în 15 Martie a. c. st. n.

Sibiu, în 31 Ianuarie 1902.

Direcțiunea.

A XXIX-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1901.

Contul Bilanț.

A C T I V E			P A S S I V E		
	Coróne	f.		Coróne	f.
Cassa în număr	129,861	61	Capital social:		
Bon în contul Giro și la alte bănci	50,218	92	6000 acțiuni à coróne 200	1.200.000	—
Cambii de bancă	7.241,846	40	Fondul de rezervă al acționarilor	200,000	—
Imprumuturi ipotecare	5.149,122	01	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	400,000	—
Credite personale	1.695,556	60	Fondul special de rezervă	85,526	94
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	1.910,719	—	Fondul de pensiuine al funcționarilor	352,991	77
Credite de cont-curent	1.041,220	86	Depuneri spre fructificare	11.092.300	52
Avansuri pe efecte publice	149,002	40	Scrisuri fonciare cu 5% în fiorini		
Credite fixe	15,438	60	în circulațiune	1.844,000	
Imprumuturi pe produse	12,230	—	Scrisuri fonciare cu 5% în coróne		
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	800,605	62	în circulațiune	3.175.500	5.019,500
Efecte publice	1.761,357	80	Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune	140,700	—
Acțiuni dela diverse bănci	161,565	—	Cambii de bancă reescontate	1.794,247	17
Efectele fondului de garanție al scris. fonciare	416,186	—	Diverse conturi creditore	162,191	51
Efectele fondului de pensiuini al funcționarilor institutului	8,000	—	Dividende neridicate	3,920	—
Mobiliar cor. 12,655 62 fil. după amortisare „ 1,267 62 „	11.388	—	Interese anticipate pro 1902	145.927	12
Diverse conturi debitoare	301.525	32	Profit net	258,539	11
	20.855.844	14		20.855.844	14

Contul Profit și Pierdere.

E Ș I R Î:			Î N T R Ă R Î:		
	Coróne	f.		Coróne	f.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	456.398	60	dela cambii de bancă	402,877	54
„ scrisuri fonciare	245,122	15	imprumuturi ipotecare	320,120	96
„ împrumut. luate pe efecte	6,548	89	credite personale	129,647	68
Spese:			efecte publice	127,341	15
Salare	94.647	12	credite camb. cu acop. hipot.	110,778	95
Bani de cuartir	14,600	—	credite de cont-curent	23,679	32
Imprim., registre, porto, diverse	22,758	90	avansuri pe efecte	11,287	17
Marce de prezentă	9.260	—	credite fixe și împrumuturi pe produse	1.075	74
Contribuțiune:			Chirii	26,609	29
directă	37,710	05	Provisiuni	38,665	21
10% dare la inter. dela depuneri	45.679	86	Profit la monetă	409	29
Amortisare din mobiliar	1,267	62			
Profit net	258.539	11			
	1.192.492	30		1.192.492	30

Sibiu, 31 Decembrie 1901.

L. Simonescu m. p.
membru al direcțiunii.St. Stroia m. p.
membru al direcțiunii.Dr. L. Lemény m. p.
membru al direcțiunii.Coma m. p.
director-eseceutiv.Iosif Lissai m. p.
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 12 Februarie 1902.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Dr. Beu m. p.

Dr. E. Roșca m. p.

Nicolau Penciu m. p.

Ioan Crețu m. p.

Cursul la bursa din Viena.	Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.75	Renta de hârtie austr.	101.55	Napoleonilor	19.05
Din 17 Februarie n. 1902	Bonuri rurale ungare 4%	96.80	Renta de aur austr.	121.05	Mărci imperiale germane	117.25
Renta ung. de aur 4%	Bonuri rurale croate-slavone	96.—	Losuri din 1860.	151.50	London vista	239.12 1/2
Renta de coróne ung. 4%	Impr. ung. cu premii	120.—	Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.33	Paris vista	95.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	156.—	Acții de-ale Băncei ung. de credit	119.—	Rente de coróne austr. 4%	98.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	Renta de argint austr.	101.75	Acții de-ale Băncei austr. de credit	695.—	Note italiene	93.10

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.